

15 november 2024

Remissvar från Sveriges Stadsmissioner

Förslag till föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende

Remissyttrande avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende. Diarienumret 4.1-71898/2024. Socialstyrelsen.

Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner samlar på nationell nivå den lokala Stadsmissionen i Göteborg, Kalmar, Skåne, Stockholm, Sörmland, Umeå, Uppsala, Västerås, Örebro och Östergötland och arbetar för människor som lever i utsatthet och utanförskap i Sverige. Tillsammans verkar vi på 40-talet orter och möter 5000 - 7000 deltagare dagligen. Stadsmissionen arbetar lokalt och regionalt med både akuta insatser och stöd till varaktig förändring. Utöver basbehovsstöd som värme, vila, mat och hygien tillhandahålls även ekonomisk, juridisk och social rådgivning, samtalsstöd samt vägledning för att på så sätt bistå människor att få makten över sina egna liv och känna delaktighet i samhället.

Stadsmissionens stöd utgår alltid från de behov och förutsättningar som finns för den enskilda människan i hennes utsatta situation. Vi ser hela människan och helheten i situationen ur ett holistiskt angreppssätt. Arbetet kan sägas motsvara ett personligt ombud i den offentliga sektorn. Vi ser därför också var problem finns för att myndigheterna ska kunna ta sitt ansvar. Utöver basbehovsstöd som värme, vila, mat och hygien tillhandahålls även ekonomisk, juridisk och social rådgivning, samtalsstöd samt vägledning för att deltagarna ska få makt över sitt eget liv och känna delaktighet i samhället. Stadsmissionen driver ett antal olika boenden på uppdrag av och finansierat av det offentliga som skyddade boenden, LSS-boenden, stödboenden, HVB-hem, akutboenden och Bostad Först.

Sammanfattning

Sveriges Stadsmissioner är positiva till att barnrättsperspektivet lyfts fram och att det ska finnas en säkerhetsplanering för barn på samma grunder som för vuxna. Vi instämmer även i att säkerhetsplaneringar ska vara individanpassade.

Vi tillstyrker att det ska finnas en utsedd person i det skyddade boendet som har huvudansvaret för att barnet får all tillgänglig information.

Vi vill invända mot det allmänna rådet om att skyddade boenden som tar emot barn bör finnas anpassning efter barnets ålder, mognad och individuella förutsättningar. Sveriges Stadsmissioner anser att detta ska vara ett krav, en självklar del av att bedriva skyddade boenden, för att synliggöra och garantera barnrättsperspektivet.

Sveriges Stadsmissioner avstyrker det allmänna rådet om att föreståndaren och personalen endast bör ha kunskap om hot, våld och andra övergrepp och de konsekvenser som dessa kan få. Vi vill att bestämmelsen ska vara tvingande, att personalen och föreståndaren *skall* ha kunskap om hot, våld och andra övergrepp. Vi anser också att det ska vara ett krav att föreståndare och personal har kunskap om de grupper som verksamheten är avsedd för.

Vi tillstyrker kravet på utbildning gällande föreståndare för skyddat boende. Vi anser att det också ska finnas ett krav på att personalen på skyddade boenden har minst en 2-årig eftergymnasial utbildning eller en utbildning som motsvarar den kompetensen. Detta för att de ska kunna ge vuxna och barn rätt stöd i de skyddade boendena.

Konsekvensutredningen nämner kommuner och privata företag. Vi vill lyfta fram att även idéburna organisationer har en viktig roll i arbetet med våldsutsatta människor i skyddade boenden.

3 kap. Säkerhetsarbete

Säkerhetsplanering för barn

Sveriges Stadsmissioner är positiva till att barnrättsperspektivet lyfts fram. Vi anser att krav på systematiskt säkerhetsarbete och säkerhetsplanering är viktiga för att garantera barnets trygghet och säkerhet när de vistas på ett skyddat boende.

Vi välkomnar att det ska ske en säkerhetsplanering för barn som är på ett skyddat boende. Säkerhetsplaneringen för barn möjliggör att barnperspektivet integreras i personalens arbetsuppgifter och stärker barnets trygghet.

Sveriges Stadsmissioner instämmer med det allmänna rådet att säkerhetsplaneringen ska vara anpassat efter ålder, mognad och den individuella förutsättningar.

4 kap. Inskrivning i skyddat boende

Information till barn i samband med inskrivning

Sveriges Stadsmissioner är positiva till bestämmelserna om att det ska finnas en utsedd person till barnet, vid inskrivning i samband med inflyttning på ett skyddat boende. Vi anser att det är nödvändigt att barn blir informerade om varför de befinner sig på ett skyddat boende. Från en rapport "Min tur att berätta" som gjordes av Sveriges Stadsmissioner och BRIS, framkommer det också att barn ofta upplever en brist på information. Många av de barnen som intervjuades efterfrågar att få information om varför de befinner sig på det skyddade boendet, vad som kommer att hända, hur boendet fungerar och vill också bli lyssnade på och delaktiga i beslut som rör deras liv och framtid¹. Sveriges Stadsmissioner är mycket positiva till att barn blir behandlade som en egen person när de kommer till ett skyddat boende.

Vi instämmer med att det ska finnas en utsedd person som bär huvudansvaret att barnet får den information som de behöver för att känna sig trygg och säker på det boendet. Bestämmelserna bidrar till att uppmärksamma barn som ofta bär på trauma, oro och rädsla. Vi anser att det är viktigt att barn kan bearbeta trauman och där är personalen en viktig del i detta.

5 kap. Genomförande av insatsen skyddat boende

Individanpassat stöd enligt 3 kap. 1 b § socialtjänstförordningen

Sveriges Stadsmissioner avstyrker det allmänna rådet att det bör finnas utrymme för anpassning efter barnets ålder, mognad och

¹ [rapport-bris_stadsmissionen.-2020_min-tur-att-beratta.pdf](#)

individuella förutsättningar. Vi anser att det ska finnas bestämmelser med krav på att barn *ska* ha utrymmen anpassade efter deras behov. Vi menar att ett krav på en säker miljö, anpassad till barnets ålder, mognad och individuella förutsättningar är nödvändigt. Det ska i denna säkra miljö finnas möjlighet att få stöd i att

- bearbeta upplevelser av hot, våld eller andra övergrepp
- kunna upprätthålla skolgång
- bibehålla eller bygga upp nya sociala relationer
- ha en meningsfull fritid under vistelsen i boendet.

Sveriges Stadsmissioner vill att det ska finnas ett krav på att de boendena som tar emot barn *ska garantera* utrymme för lek och sysselsättning. Det behöver ställas krav på att dessa åtgärder genomförs för att säkerställa barnrättsperspektivet.

6 kap. Personalens kompetens i skyddat boende

Sveriges Stadsmissioner vill invända mot allmänna råd som menar att föreståndaren bör ha kunskap om hot, våld och andra övergrepp och de konsekvenser som det kan få. Vi anser att det ska finnas ett krav att föreståndaren på ett skyddat boende *ska ha* kunskap om hot, våld och andra övergrepp. Detta krav på föreståndaren ska finnas för att säkerställa individens trygghet.

Vi menar att krav även ska ställas på att föreståndaren ska ha kunskap om de grupper som verksamheten är avsedd för. Kravet som ställs på föreståndaren på de skyddade boendet, stärker individernas säkerhet och trygghet under deras vistelse på boendet. Vi tillstyrker kravet på utbildning gällande föreståndare för skyddat boende.

Vi tillstyrker utredningens förslag att föreståndaren vid skyddat boende ska ha liknande krav som ställs på föreståndaren vid HVB. Dessa nya krav som främst ställs på föreståndarna på boendena är positiva. Samtidigt behöver samma krav på kunskap ställas på socialtjänstens personal för att samverkan med boendena ska fungera väl.

Övrig personal

Sveriges Stadsmissioner har invändningar mot allmänna rådet som säger att personalen bör ha 2-årig eftergymnasial utbildning. Vi anser att det då kan finnas en risk att personal anställs utan relevant utbildning. Det måste finnas krav på utbildning och kompetens hos personalen för att de ska kunna ge vuxna och barn rätt stöd i de skyddade boendena. Sveriges Stadsmissioner anser att det ska finnas ett krav på att personalen på skyddade boenden har minst en 2-årig

eftergymnasial utbildning eller en utbildning som motsvarar den kompetensen.

Vi har invändningar mot det allmänna rådet som säger att personalen bör ha kunskap om hot, våld och andra övergrepp och de konsekvenser som det kan få. Sveriges Stadsmission anser att det ska finnas *ett krav* att personalen har denna kunskap. Att ha kunskap om hot, våld och andra övergrepp samt konsekvenser som det kan få, är viktig för att kunna bidra till trygga och säkra insatser av god kvalitet till målgruppen.

Introduktion, handledning och kompetensutveckling

Sveriges Stadsmissioner instämmer med det allmänna rådet att introduktion av ny personalhandledning och kompetensutveckling bör innehålla kunskap om

- behoven av stöd och skydd hos de grupper som verksamheten är avsedd för,
- hot, våld och andra övergrepp och dess konsekvenser,
- traumamedvetet bemötande,
- hur personalen bör agera i akuta situationer som innefattar hot, våld och andra övergrepp, och
- för verksamheten gällande regelverk.

Idéburna organisationer

Sveriges Stadsmissioner vill uppmärksamma på att idéburna organisationer, som ofta är mindre aktörer inom skyddade boenden, inte synliggörs i konsekvensutredningen. Detta trots att vi är viktiga för människor som utsatts för våld. Vi är varken kommun eller privata vinstutdelande företag, utan del av den ideella sektorn, civilsamhället.

Vi tackar härmed för möjligheten att lämna vårt remissyttrande över förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende. Diarienumret 4.1-71898/2024 och hoppas att våra synpunkter beaktas i den fortsatta beredningsprocessen.

Sveriges Stadsmissioner

Jonas Wahlstrand, Generalsekreterare